

РЕШЕНИЕ

№ 1339

гр. София, 29.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 24 състав,
в публично заседание на 24.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анастасия Хитова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **3300** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба от В. А. В., подадена чрез адв. Д. Д., срещу [община], представлявана от кмета, с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, съдържаща обективно съединени иски за обезщетяване на вреди, а именно:

1. Иск за 3 200.00 лева, представляващи претърпени имуществени вреди, настъпили от обявеното за нищожно Писмо с изх. № 59/09.01.2020 г. на кмета на [община], изразяващи се в заплатено капаро в двоен размер на 29.05.2020 г. по предварителен договор от 29.12.2019 г. за прехвърляне на идеални части от недвижими имоти, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

2. Иск за 3 000.00 лева, представляващи претърпени неимуществени вреди, настъпили от обявеното за нищожно Писмо с изх. № 59/09.01.2020 г. на кмета на [община], изразяващи се в преживени стрес, безпокойство, болки, страдания и влошено емоционално състояние за периода от 09.01.2020 г. до датата на подаване на исковата молба, ведно със законната лихва върху сумата, считана от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Ответникът в писмен отговор от 05.07.2023 г. /л. 52/ оспорва изцяло предявения иск. Претендира разноски.

В становище от 05.09.2023 г. /л. 69/ ищцата излага доводи за неоснователност на твърденията, изложени в писмения отговор.

В проведените озс страните поддържат изцяло заявените становища. Представят писмени защиты.

Представителят на СГП дава заключение за основателност на иска.

В исковата молба ищцата В. В. излага твърдения, че е собственик на 1/2 идеални части от УПИ V-842, кв.30, с площ от 625 кв.м. и УПИ VII – 828, кв. 18, с площ от 853 кв.м. по регулационен план на [населено място], област К..

На 19.12.2019 г. същата е сключила Предварителен договор с Б. Г. К., по силата на който ищцата се е задължила да прехвърли 1/2 идеални части от горепосочените имоти в срок до 31.03.2020 г. Ищцата е получила капаро от Б. К. в размер на 3200 лева. В случай че тя не прехвърли на Б. К. собствеността върху имотите в уговорения срок, по силата на договора е следвало да заплати капаро в двоен размер или 6400 лева. Ищцата е имала задължението да се снабди с всички необходими документи за нуждите на нотариалното прехвърляне на собствеността- чл. 4 от договора. Поради това на 03.01.2020 г. е подала заявления до [община] за издаване на скици и данъчни оценки за двата имота.

С Писмо изх. № 59/09.01.2020 г. кметът на [община] е отказал издаване на исканите документи. С влезли в сила решения е отменен/обявен за нищожен отказът за издаване на исканите документи. Преди приключване на съдебните производства ищцата е била в неизпълнение на поетите задължения по предварителния договор, като счита, че това се дължи единствено на незаконосъобразното поведение на кмета на [община].

Купувачът Б. К. се е възползвал от правото да прекрати договора на основание чл. 9 от същия и ищцата е била задължена да върне капарото, заплатено от него, в двоен размер. С Покана за доброволно изпълнение от 27.04.2020 г., получена от ищцата на 27.04.2020 г., Б. К. е поискал заплащане на капарото в двоен размер в 14- дневен срок от получаването ѝ. Към месеците април- май 2020 г. ищцата е имала сериозни финансови затруднения поради обявената в страната епидемиологична обстановка. Затова тя е поискала от Б. К. да удължи срока за изпълнение на поетото задължение по чл. 9 от предварителния договор. Алтернативно е предложено да се изчака приключването на съдебните производства и тогава да бъде сключен окончателен договор при по- ниска с 15 % цена от първоначално договорената. Б. К. е отказал предложението и на 29.05.2020 г. ищцата му е заплатила уговорения размер на капарото от 6400 лева. По този начин тя е претърпяла имуществени вреди, изразяващи се в заплатената сума от 3200 лева.

Ищцата твърди още, че К. М., кмет на [община] към 2020 г., се опитвал да ѝ навреди по всякакъв начин, което се отразява негативно на нейното психическо състояние. Във връзка с постановените откази за издаване на скици и данъчни оценки за процесните имоти ищцата твърди настъпването и на неимуществени вреди, изразяващи се в постоянно чувство на психическо напрежение, тревожност, стрес и безпокойство, високо кръвно налягане, раздразнителност, конфликтност Твърди, че безпокойството и безсънието ѝ продължават до настоящия момент.

Ответникът в своя писмен отговор не оспорва фактите по сключване на предварителния договор, подаване на заявления за издаване на скици и данъчни оценки, издаване на откази по тях, отмяната/ обявяването им за нищожни по съдебен ред, заплащането на сумата от 3200 лева от ищцата. Ответникът оспорва твърдението,

че единствената причина да не изпълни договорните задължения в срок е отказът за издаване на исканите документи. Счита, че не са налице елементите на фактическия състав по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Излага твърдения, че след като имота е съсобствен с друго лице – С. Л. Н., ищцата е следвало да предложи на другия съсобственик да купи имота при същите условия. Поради това договорът е с невъзможен предмет. Ответникът твърди още, че действията на ищцата при сключване на предварителния договор са недобросъвестни, тъй като е следвало първо да се снабди с необходимите документи преди сключване на договора. Твърди, че липсва пряка причинна връзка между действията на служителите на общината и претендираните вреди.

В становището по отговора ищцата твърди, че продажбата на съсобствен имот на трето лице, без спазване на изискването по чл. 33, ал. 1 ЗС да се предложи на съсобствениците да изкупят частта при същите условия, не води до нищожност на продажбата, а само поражда възможността да се предяви иск поред съда за изкупуването му. Ищцата твърди, че за нея не съществува законово или договорно задължение да разполага със скици и данъчни оценки на имотите преди сключване на предварителния договор от 19.12.2019 г. Счита, че двата нотариални акта, представени с отговора на исковата молба, не изключват правото ѝ на собственост върху горепосочените имоти. Разяснява, че търсеното парично обезщетение в размер на 3000 лева цели компенсирането на неимуществените вреди след 09.01.2020 г. в следствие на отказите, съдържащи се в писмо с изх. № 59/09.01.2020 г.

Въз основа на събраните по делото доказателства съдът приема за установени следните факти:

По делото са представени доказателства, от които за целите на настоящото производство може да се направи извод, че по силата на саморъчно завещание от Г. Л. В., ЕГН: [ЕГН] от 17.10.2019 г., открито на 24.10.2019 г., съгласно протокол от Нотариус В. М. рег. № 074, район на действие – Софийски районен съд (л. 31-33), ищцата В. В. е собственик на S идеални части от УПИ V-842, кв.30, с площ от 625 кв.м, и на S идеални части от УПИ VII – 828, кв. 18, с площ от 853 кв.м, по регулационния план на [населено място], област К..

Съгласно Нотариален акт за собственост върху недвижим имот, придобит по давност и наследство, № 149, том III, от 04.06.1999 г. на СВ и Нотариален акт за собственост върху недвижим имот, придобит по давност и наследство, № 184, том III, дело 1455/1995 г. Г. Л. В. се легитимира като собственик на процесните недвижими имоти заедно със С. Л. Н. (л. 34 и 36).

Във връзка със задължение по Предварителен договор от 19.12.2019 г. (л. 28) на ищцата да се снабди с необходимите документи за нуждите на нотариалното прехвърляне на собствеността, на 03.01.2020 г. същата чрез пълномощник е подала 2 заявления до [община] с вх. № 19/03.01.2020 г. (л.9) и вх. № 20/03.01.2020г. (л.11) за издаване на скици на недвижими имоти за УПИ VII – 828 и УПИ V – 842. Не се спори, че на същата дата са подадени и заявления за издаване на удостоверения за данъчни оценки на имотите, непредставени по делото.

С писмо с изх. № 59 от 09.01.2020 г. (л. 13) кметът на [община] отказва да издаде исканите скици и удостоверения за данъчни оценки с аргумент, че В. В. не е собственик на гореописаните имоти. Изложени са доводи за наличие на спор за материално право и е указано на ищцата да се обърне към районния съд по местонахождение на имотите за решаването му.

Във връзка с отказа на общината да издаде исканите скици за имотите В. е депозирала

жалби пред областния управител на област К. с вх. рег. № 08-07-2 и 08-07-4 от 24.01.2020 г. Издадено е Решение № АК-06-01 от 18.02.2020 г. (л.15), поправено с Решение № АК-06-04 от 02.06.2020 г. (л.18) на областния управител, с което кметът на [община] е задължен да извърши заявената административна услуга и да издаде скици за имоти: УПИ VII – 828, кв. 18 с площ 853 кв.м. и УПИ V – 842 кв. 30 с площ от 625 кв.м. по регулационния план на [населено място] в 7-дневен срок от получаване на акта.

Решението на областния управител на област К. е обжалвано от кмета на [община]. С Решение № 172/24.07.2020 г. по адм. д. № 149/2020 г. на Административен съд Кюстендил жалбата на кмета на [община] е отхвърлена (л. 20).

Решението на АС Кюстендил е обжалвано от кмета на [община] пред ВАС. Производството е прекратено с Разпореждане № 2040 от 16.02.2021 г. по адм. д. № 11110/2020 г. на председателя на Второ отделение поради неизпълнени указания от страна на жалбоподателя (л. 22). Решение № 172/24.07.2020 г. по адм. д. № 149/2020 г. на Административен съд Кюстендил е влязло в сила на 03.03.2021 г. (л. 21, гръб).

От ищцата В. В. са депозираны две жалби до АС Кюстендил срещу отказите на кмета на [община], обективирани в писмо изх. № 59/09.01.2020 г., да издаде удостоверения за данъчни оценки за двата имота. Образуваны са дела с № 124 и 125 по описа на АС Кюстендил за 2020 година.

По адм. дело 125/2020 г. на АС Кюстендил е постановено Определение № 317 от 01.06.2020г. (л.23), с което жалбата на В. В. е оставена без разглеждане. Определението е обжалвано пред ВАС. С Определение №10131/23.07.2020 г. по адм. д. № 7216/2020 г. на ВАС (л.24) е отменено Определение № 317/01.06.2020 г., постановено по адм. дело 125/2020 г. на АС Кюстендил, и обявен за нищожен отказът на кмета на [община] за издаване на данъчна оценка, обективиран в писмо изх. № 59/09.01.2020 г. Преписката е изпратена на компетентния орган за произнасяне по заявлението на В. А. В. за издаване на удостоверение за данъчна оценка за недвижим имот, представляващ УПИ VII – 828, кв.18 с площ от 853 кв.м по регулационния план на [населено място].

По адм. дело 124/2020 г. на АС Кюстендил е постановено Решение № 206/24.09.2020 г. (л.26), с което се обявява за нищожен отказът на кмета на [община] за издаване на удостоверение за данъчна оценка, обективиран в писмо с изх. № 59/09.01.2020 г., за имот УПИ V – 842, кв. 30 с площ от 625 кв.м по регулационния план на [населено място]. Видно от отбелязването, решението е влязло в сила на 14.10.2020 г.

Предвид несклучване на окончателен договор за покупко- продажба на идеални части от недвижими имоти в определения срок до 31.03.2020 г., с Покана за доброволно изпълнение от 24.04.2020 г. Б. К. е поискал ищцата да му заплати сума в двукратен размер на даденото от него капаро при подписване на предварителния договор, а именно 6400 лева, в 14-дневен срок от получаване на съобщението (л.38). Съобщението е получено от ищцата на 27.04.2020 г. (л. 39).

В. В. е изпратила отговор от 30.04.2020 г. на поканата за доброволно изпълнение до Б. К., в който дава обяснения за неизпълнението на поетото задължение за представяне на необходимите за сделката документи (л. 40). Предлага алтернативен вариант – да намали с 15 % първоначално договорената цена, ако Б. К. се съгласи да изчака приключване на съдебните производства по обжалване на отказите на кмета на [община]. В случай че продължава да поддържа искането си за връщане на парите, ищцата е съгласна да заплати сумата, като моли за удължаване на срока за

изплащането ѝ до 29.05.2020 г. поради финансови затруднения. Отговорът е получен от К. на 08.05.2020 г. (л. 42)

На 29.05.2020 г. В. А. В. е заплатила сумата от 6400 лева, представляваща капаро в двоен размер, на Б. Г. К. във връзка с Предварителен договор от 19.12.2019 г. за прехвърляне на идеални части от недвижим имот от (л.43).

По делото не се спори, че след приключване на съдебните производства и повторното разглеждане на депозираните от ищцата заявления, администрацията на [община] издава всички искани документи.

В съдебно заседание от 24.01.2024 г. са разпитани свидетелите В. К. Я.- Б. и И. Г. Т.- адвокати, колеги на ищцата. Те дават непротиворечиви показания относно състоянието на ищцата. Описват промененото ѝ състояние след издаването на отказите на кмета на [община]. Посочват, че ищцата винаги е била уравновесен човек, който успява да запази самообладание, но след случилото се емоционалното ѝ състояние рязко се променило, като е станала много избухлива, нервна, конфликтна дори с колегите на работното място.

При така установеното от фактическа страна, съдът обосновава следните правни изводи:

Главните иски са допустими, тъй като са предявени от активно легитимирано лице срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие се твърди, че са причинени вредите.

Разгледани по същество, главните иски са неоснователни.

Съгласно чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразните актове, действия или бездействия на техните органи и длъжностни лица, независимо дали са причинени виновно от длъжностно лице. Отговорността на държавата и общините за вреди се характеризира като обективна и безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага осъществяването на фактически състав със следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилите вредоносен резултат. При липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Съдът счита, че е налице първата предпоставка на посочения фактически състав – незаконосъобразни отказ за издаване на скици за недвижими имоти и нищожни отказ за издаване на удостоверение за данъчна оценка на недвижими имоти на кмета на [община]. Установи се по делото, че в патримониума на ищцата е възникнала имуществена вреда в размер на 3200 лева, както и че същата е преживяла страдания. Съдът отрича наличието на пряка причинно-следствена връзка /П./ между настъпилите увреди и незаконосъобразните /нищожни отказ на кмета на [община]. Съображенията за това са следните:

С ТР № 88 от 12.09.1962 г. на ОСГК на ВС е прието, че причинителят на вредите отговаря само за онези вреди, които са в причинна връзка с неговото поведение.

Съгласно чл. 4 ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Следователно въпреки особеностите на отговорността по ЗОДОВ, понятието за П. е идентично с това, което се ползва в областта на непозволеното увреждане (чл. 45 във връзка с чл. 52 ЗЗД). Между деянието и настъпилата вреда следва да има П., което е елемент от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД и чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

П. между незаконосъобразния акт, действие или бездействие на административния орган предполага, че вредата трябва да е пряка и непосредствена последица от тях. Вредата е пряка, когато тя следва закономерно от неизпълнението на определени задължения, и непосредствена, когато противоправния акт директно предпоставя вредата без намесата на други фактори на въздействие, т. е. уврежданият не би претърпял вредите, ако не беше незаконосъобразният акт, действие или бездействие на административния орган. На обезщетение подлежат само преките и непосредствени вреди- тези, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат и които са адекватно следствие от увреждането. С оглед на това не подлежат на обезщетяване вреди, които макар и да имат връзка с поведението на ответника по иск за обезвреда по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, не се явяват пряка и непосредствена последица на извършения от него (административен) деликт.

В случая съдът намира, че заплащането от ищцата на сумата от 3200 лева произтича пряко от изпълнение на задължението ѝ по чл. 9 от сключения от нея Предварителен договор от 19.12.2019 г. (л. 28). По силата на чл. 9 ЗЗД страните по своя преценка са договорили условията на предварителния договор. Ищцата е разполагала с възможност да оспори дължимостта на уговореното капаро и да не изпълни доброволно поетото задължение. Връзката между писмо изх. № 59/09.01.2020 г. на кмета на [община] и заплащането на сумата от 3200 лева от ищцата не е пряка, а е опосредена от сключения от ищцата предварителен договор. След като вредата за ищцата произлиза от друг източник, а не директно от административния деликт, [община] не дължи обезвреда на тази вреда – в този смисъл Решение № 848/26.01.2023 г. по адм. д. № 5639/2022 г. на ВАС.

Аналогично е отсъствието на П. между твърдените неимуществените вреди, представляващи безпокойство, страдания и влошено емоционално състояние, и незаконосъобразните/ нищожни откази, обективирани в Писмо изх. № 59/09.01.2020 г. на кмета на [община]. Неотнормирани към производството са твърденията за дългогодишни и предходни конфликти между ищцата и кмета на [община], до колкото исковата претенция е за

фиксиран период и вследствие на конкретен акт – Писмо изх. № 59/09.01.2020 г. . По силата на чл. 20а, ал. 1 ЗЗД договорите имат сила на закон за тези, които са ги сключили. Ставайки страна по Предварителен договор от 19.12.2019 г., ищцата доброволно е поела задълженията по него, включително и риска и последиците при неизпълнението им. Поради това е оправдано лицата, които извличат полза от дадена дейност, да носят риска от причиняването на свързаните с това вреди, дори когато не действат виновно. Твърдените безпокойство, болки, страдания и влошено емоционално състояние са пряка последица от доброволно поетото задължение по облигационното отношение за представянето на всички необходими документи за сделката документи от ищцата. Субективното възприятие на ищцата към постановените откази на кмета на [община] не обуславя обективното наличие на П. между отказите и емоционалното ѝ състояние. Освен това страните по Предварителен договор от 19.12.2019 г. не са договорили клаузи при форсмажорни обстоятелства, поради което ищцата са сама се е поставила в ситуация да не отпада дължимостта на поетите задължения и при обявяването на извънредно положение с Решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. Съдът намира за необходимо да отбележи, че за настоящото производство е ирелевантно дали е налице спор за материално право, свързан с имоти УПИ V-842 и УПИ VII – 828 по регулационния план на [населено място], област К..

По изложените съображения главните иски са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени. Претенциите за лихви като акцесорни по своя характер също са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

Предвид изхода на делото и своевременно направеното искане за присъждане на разноски от процесуалния представител на ответника, на основание чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ, ищцата следва да бъде осъдена да заплати на [община] сумата в размер на 1300 лева, предстваляваща разноски за адвокатско възнаграждение. Съдът намира, че размерът на адвокатския хонорар отговаря на легитимни цели, явява се справедлив и обоснован и същевременно зачита сложността на делото.

Така мотивиран и на основание чл. 203 АПК и чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ, Административен съд, С. град, 24 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от В. А. В. иск срещу [община] с основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за сумата от 3200.00 лева, представляващи претърпени имуществени вреди, ведно със законната лихва върху сумата, считано от

датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ предявения от В. А. В. иск срещу [община] с основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за сумата от 3000.00 лева, представляващи претърпени неимуществени вреди за периода от 09.01.2020 г. до датата на подаване на исковата молба, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА В. А. В. да заплати на [община] сумата от 1300 /хиляда и триста/ лева, представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от деня на съобщението, че решението е изготвено.

СЪДИЯ: